

vereniging van
woningcorporaties

Aan:

De Formateur, de heer M. Rutte
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

25 oktober 2017

Nieuw kabinet: nieuw vertrouwen in de mensen op de werkvloer

Een docent geeft les aan leerlingen. Een verpleegkundige verzorgt patiënten. Een medewerker jeugdzorg regelt hulp voor jongeren met problemen. Een medewerker van een woningcorporatie zorgt dat een gezin een nieuw huis kan betrekken. Daar zijn ze voor. Maar helaas moeten ze dagelijks veel tijd besteden aan andere dingen.

De medewerker jeugdzorg kan een behandelplan niet starten voordat hij een formeel akkoord heeft van drie andere organisaties, waardoor een puber langer in onzekerheid zit. Een verpleegkundige is regelmatig meer tijd kwijt aan de administratie van een handeling dan met de handeling zelf. Een schoolbestuur moet steeds meer tijd en geld steken in verantwoording. Dat gaat ten koste van maatregelen om leerkrachten voor de klas te ontlasten.

We maken ons zorgen

Maatschappelijke organisaties in zorg, volkshuisvesting en onderwijs maken zich zorgen. De administratieve druk voor professionals blijft maar groeien. De tijd voor administratie gaat onvermijdelijk ten koste van de tijd van de professional om te doen waar hij eigenlijk voor is. En het demotiveert professionals om de beste oplossing te vinden voor juist die ene leerling, patiënt, cliënt of huurder. Zeker als de vraag complex is en er meer partijen bij betrokken zijn, die allemaal hun eigen eisen en procedures kennen.

Verantwoording moet

Begrijp ons goed. We zijn niet tegen verantwoording. Integendeel: die is essentieel voor (semi)publieke organisaties met maatschappelijke taken. De school waar je je kind naartoe stuurt moet laten zien dat ze goed onderwijs biedt. Burgers moeten ervan op aan kunnen dat die taken goed uitgevoerd worden. Toezicht en controle horen daarbij.

Maar niet op allerlei details

Maar de behoefte aan verantwoordingsinformatie is doorgeslagen. Incidenten hebben geleid tot gedetailleerde regels.

In de zorgadministratie in de GGZ zijn 21 antwoorden mogelijk bij de woonsituatie van een cliënt. Een ggz-hulpverlener: 'Ik verspil behandeltime als ik met mijn cliënt die alle 21 een voor een naloop.'

Vanaf landelijk niveau wordt controle uitgevoerd die eerder op het lokale niveau van de gemeente of een instelling thuisheert. Soms gebeurt het dubbel. De decentralisatie naar gemeenten heeft geleid tot opstapeling van verantwoordings-eisen. Externe toezichthouders en beroepsorganisaties zetten regels om in gedetailleerde protocollen. Accountants toetsen rechtlijnig op rechtmatigheid naar de letter van de wet. Professionals hebben daardoor steeds minder ruimte om naar eer en geweten hun werk goed te doen. Een juist doorlopen procedure lijkt boven het goed helpen van mensen te staan. Terwijl het daar uiteindelijk allemaal om te doen is.

Zorgverleners hebben tegenwoordig met meer partijen te maken. Verzekeraars en financiers hebben allemaal hun eigen verantwoordings-eisen. Voordat een corporatiemedewerker een gezin blij kan maken met een nieuw huis moet het inkomen door drie mensen worden getoetst. En later kijkt een accountant er nog eens naar. De controle op bekostigingsgegevens in het voortgezet onderwijs is verscherpt en daardoor een stuk duurder geworden.

Schijnzekerheid

Er gaat onvermijdelijk wel eens wat mis. Dan mogen we verwachten dat professionals en organisaties hierover verantwoording afleggen en bekijken wat er nodig is om dat voortaan te voorkomen. Maar de politieke reflex om op basis van ieder incident extra regels en controle in te voeren, is lang niet altijd de oplossing. Detailcontroles hebben lang niet altijd toegevoegde waarde en bieden slechts schijnzekerheid.

Extra tijd en kosten

Het kost steeds meer moeite om aan alle controle-eisen te voldoen. Het registreren en aanleveren van al die informatie en het inschakelen van accountants kost uiteraard tijd en geld. Geld dat niet aan de dienstverlening aan mensen besteed kan worden. Er zijn overigens accountantskantoren die zich terugtrekken uit (semi)publieke sectoren omdat de controlesystemen te complex worden. Kleinere scholen, gemeenten en corporaties vinden steeds moeilijker een accountant.

Naar goede, reële controle

Nogmaals: toezicht en controle op (semi)publieke instellingen met maatschappelijke taken is belangrijk. Het moet duidelijk zijn hoe goed of slecht een corporatie, zorginstelling of school functioneert. Bestuurders hebben ook zelf de taak om bureaucratie te verminderen. Maar de huidige controle- en regelzucht is doorgeschoten.

Onderstaande partijen zoeken graag samen naar een aanpak die de nodige publieke verantwoording biedt, maar zonder bovenmatige administratieve lasten. We willen graag de juiste maatvoering terugbrengen in het toezicht. Regels vereenvoudigen, standaardisatie in informatievoorziening en maatwerk creëren voor iedere sector. Met focus op reële risico's. Graag gaan we daar het gesprek met u en de Tweede Kamer over aan.

Op die manier blijft er ruimte voor professionals om gewoon hun werk goed te kunnen doen. Zodat een verpleegkundige meer tijd aan het bed kan besteden in plaats van achter haar PC. En een docent meer tijd aan een leerling.

Marnix Norder Aedes	Guus van Montfort ActiZ	Jan Laurier Federatie Opvang	Jacobine Geel GGZ Nederland
------------------------	----------------------------	---------------------------------	--------------------------------

Cornel Vader Leger des Heils	Rinda den Besten PO-Raad	Artie van Tuijn RIBW Alliantie	Jantine Kriens VNG
---------------------------------	-----------------------------	-----------------------------------	-----------------------

Paul Rosenmöller VO-raad	Frank Bluiminck VGN	Guido van Woerkom VTW	
-----------------------------	------------------------	--------------------------	--